

KLASİZİZM

- *16.yüzyılın sonlarında Fransa'da başlamış ve zamanla tüm Avrupa'ya yayılmıştır.
- *Anlatımda duruluk ve açıklığa ulaşmayı amaçlayan bir akımdır.
- *Hümanizm ve Rönesans akımının doğup gelişiminde etkilidir.
- *Seçkin çevrelere hitap eder.
- *Akıl ve sağduyuyu ön plana çıkarır.
- *Zevk vererek eğitmek ve kurallara bağlılık esastır.
- *Sanatçılar eserlerinde kişiliklerini gizlemişlerdir.
- *Kahramanlar seçkin kişiler arasındadır.
- *Pascal , Corneille , Racine , Moliere , La Fontaine , Voltaire , Şinasi , Ahmet Vefik Paşa

ROMANTİZM

- *Klasisizme tepki olarak Fransa'da doğmuştur.
- *Duygu , imge ve fanteziye ağırlık vermiştir.
- *Eski edebiyatlara ya da mitolojiye değil, halka yönelmeyi savunmuştur.
- *Sanatçılar insanları toplumsal çevresiyle birlikte yansıtmışlar, kendi kişiliklerini gizlememişlerdir.*Milli tarih ve günlük yaşantılar ön plandadır.
- *Eserlerde hüznün ve kötümserlik hakimdir.
- *Jean Jacques Rousseau, Goethe, Schiller , Lamartine , Pushkin , Victor Hugo , Namık Kemal, Ahmet M.E, Abdülhak H.T, Recaizade M.E

REALİZM

- * 19.yüzyılın ikinci yarısında romantizme tepki olarak doğmuştur.
- * Günlük hayatı tüm gerçekliği ile yansıtmışlardır.
- * Kahramanlara ve olayların akışına müdahale etmemişlerdir.
- * Gözlemlerini yalın bir dille anlatmışlardır.
- * Tarafsızlardır.
- * Stendhal, Flaubert, Balzac, Hemingway, Dostoyevski, Çehov, Tolstoy, Halit Ziya U., Halide Edip A. , Yakup K.K, Reşat Nuri G. , Memduh Ş.E

NATÜRALİZM

- *Gözlemle birlikte bilimselliği esas almıştır.
- *İnsan davranışlarını açıklarken soyaçekim önemlidir.
- *Yazar tıpkı bir bilimadamı gibi davranır.
- *Yazar, sadece olanı anlatmalı; kendinden bir şey katmamalıdır.
- *Kahramanlarını ait oldukları çevre ile birlikte yansıtır.
- *Dil ve üslupta seçici davranmazlar.
- *Bu akıma göre doğa olaylarını meydana getiren benzer nedenler, benzer sonuçlar doğurur.
- *Emile Zola , Guy de Maupassant , Alphonse Daudet , Hüseyin Rahmi G. , Nabizade Nazım

PARNASİZM

- *19. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da romantizme tepki olarak doğmuştur.
- *Şiire has bir akımdır.
- *Sanat sanat içindir.
- *Yunan ve Latin kültürüyle mitolojik öğelere önem vermişlerdir.
- *Şairler eserlerinde kişiliklerini gizlerler.
- *Dış dünya ve doğal görünüm nesnel bir üslupla yansır.
- *Banville , François Coppee, Tevfik Fikret, Yahya Kemal B.

SEMBOLİZM

- *Şiire özgü bir akımdır.
- *19.yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmıştır.
- *Semboller aracılığıyla dış çevrenin insan üzerindeki etki ve izlenimlerini anlatmışlardır.
- *Kapalı bir anlatımı tercih etmişler, şiirde müzikaliteye önem vermişlerdir.
- *Bireysel bir anlayışı benimsemişlerdir.
- *Lirizmi ön plana çıkarmışlardır.
- *Sosyal hayat ve gündelik meselelerle ilgilenmemişlerdir.
- *Mallarme , Baudelaire, Rimbaud, Paul Verlaine , Cenap Şahabettin , Ahmet Haşim

EMPRESYONİZM

- *Önceleri resim sanatına özgü bir akım olan empresyonizm, zamanla edebiyatta da yer bulmuştur. * Onlara göre sanatın amacı gözlemleri bire bir aktarmak değil, gözlemlerin kişinin iç dünyasında oluşturduğu izleri yansıtmak olmalıdır.
- *Sanat sanat içindir.
- *Onlara göre dış dünyada görülen varlığın gerçek yönü değil , kişide bıraktığı izlenimlerdir.

Verlaine , Rimbaud , Rilke , Ahmet H. , Ahmet M.D , Cahit S.T

KÜBİZM

- *Önce resim sanatında başlamış , daha sonra diğer sanatlara yayılmıştır.
- *Akımın amacı anlatımı etkili kılmak , edebiyatı canlandırmaktır.
- *Düzyazı ile şiiri kaynaştırmışlardır.*İzlenimcilik akımına karşı çıkmışlardır.

Apollinaire , Cendras

EKSPRESYONİZM

- *Politik istikrarsızlık ve ekonomik çöküntü ortamında natüralizm ve empresyonizme tepki olarak doğmuştur. *Bu akımda doğa olduğu gibi yansıtılmaz , onun yerine duygular ve iç dünya ön plana çıkarılır.*Bu akım kişinin en gizli yönlerini açığa çıkarmayı amaçlar. İç gözlemi önemser.

*Van Gogh, Eliot, Franz Kafka

FÜTÜRİZM

- *Sanat ve edebiyata makine hızı sokmuştur. *Şairler gündelik hayatın ve geleceğin dinamizmine yönelmişlerdir. Öncüsü Marinetti'dir.

*Nazım Hikmet

DADAİZM

- *I.Dünya Savaşı sırasında ortaya çıkan karışıklık ve karamsarlığın etkisiyle doğmuştur.
- *Akım sanatçıları alışılmış her şeyi inkara ve yıkmaya yönelmişlerdir.
- *Akımın kurucusu Tristan Tzara'dır.

SÜRREALİZM

- *Psikanalist yöntemi kullanmışlardır.
- *Eserlerinde bilinçaltını dışa vuran bir yol izlemişlerdir.
- *Akıl ve mantığı değersiz bulmuşlar.
- *İnsanı bilinçaltının yönlendirdiğine inanmışlardır. *Luis Aragon, II.Yeniciler(Cemal S. İlhan B. Turgut U.)

EGSİZTANSİYALİZM

Akım insanın somut , tarihsel gerçekler yüzünden seçimlerini sınırlayıp kendini koşullandırdığını iddia etmiştir. Değerleri ve gelecek tasarımı insanı merkeze alarak kurmuştur.

Martin Heidegger, Sartre, Oğuz Atay, Ferit E.